

ПРЕС КЛИПИНГ

23-24. фебруар 2019.

НАСЛОВИ

Како се борити против рада на црно?(стр.3)

Динић: Србију напусти 300 лекара годишње(стр.4)

ОДБИЈЕНА ПОЛОВИНА ЗАХТЕВА ЗА ИНВАЛИДСКУ ПЕНЗИЈУ: Само двоје болесно због посла(стр.5)

Истраживање: Трећина регистрованих медија неактивна(стр.6)

Плате медицинских сестара 30 одсто мање него 2009. Године(стр.7)

Пензионерима додатак од пет одсто остаје до новембра(стр.8)

Нека се припреми „Петрохемија”(стр.9)

Штрајкују због тешких услова рада(стр.11)

Пензионери попуњавају рупе на тржишту рада(стр.12)

Како се борити против рада на црно?

Танјуг

У току прошле године инспекцијским надзорима откривено је 17.000 радника који су радили на црно, што је мање него 2017. године, а 14.000 њих је после тога засновало стални радни однос

У току прошле године инспекцијским надзорима откривено је 17.000 радника који су радили на црно, што је мање него 2017. године, а 14.000 њих је после тога засновало стални радни однос, речено је Тањугу у Инспекторату за рад.

Проблем представља то што се радници на кршење радних права пожале тек када добију отказ, а ретко се усуђују да проблеме пријаве док раде, кажу у Инспекторату.

Прошле године обављено је 70.000 надзора, 31 одсто више него у 2017. години.

В. д. директора Инспектората Стеван Ђуровић рекао је Тањугу да је током инспекцијских надзора 2017. утврђено да је 22.411 људи радило на црно, након чега је 94 одсто њих "преведено" у стални радни однос.

"Имајући у виду да је 240 инспектора контролисало 17. 240 субјеката, испада да је један инспектор "запослио" 88 радника, а прошле године 58 њих", објаснио је Ђуровић.

У марту прошле године покренута је бесплатна телефонска линија у оквиру пројекта "Реци не раду на црно" који се реализује уз помоћ Краљевине Норвешке (0800 300 307).

Грађани су и пре тога могли да пријаве све сумње и проблеме у вези с радно правним односима, а ова телефонска линија је омогућила да се то учини анонимно, независно од тога да ли радник има проблема с неуплаћивањем плата, радно-правним статусом, прековременим радом или је проблем безбедност на раду, навео је Ђуровић.

За скоро годину дана рада забележено је више од 9.000 позива и примљено 254 мејлова.

Ипак, 55 одсто позива није било употребљиво зато што грађани спомињу проблеме који нису у делокругу рада Инспектората, дају податке које инспектори не могу да виде на терену, односно на адресама које су пријавили, инспектори нису нашли фирме које спомињу...

"У чак 938 случајева смо ишли на терен и нисмо затекли ништа од наведеног", каже Ђуровић.

У склопу те акције откривено је да је 4.807 лица радило на црно, и од тог броја са 4.432 заснован је радни однос. Откривено је и 272 нерегистрованих субјеката односно такозваних "фантомских фирми".

Како каже, инспектора је мање у односу на број привредних субјеката које треба контролисати и испада да је један инспектор задужен за 1.700 предузећа.

"Трудимо се да унутрашњом организацијом постигнемо што боље резултате, 24 сата смо у функцији, организацијом акција се трудимо да све обухватимо, односно да проценимо где има највише, где најмање субјеката и да довођењем инспектора из других округа спроведемо акције", рекао је Ђуровић.

Оно на шта се радници највише жале јесте то да немају јасан уговор о раду, али је проблем што се у већини случајева пожале тек када одбију отказ, а ретко док су још у радном односу, па онда испада да инспекција треба да утврђује ствари које су већ прошле.

Поред радно-правног статуса жале се на услове, односно безбедност и здравље на раду, прековремени рад, наводи Ђуровић.

Уочљиво је да на црно раде највише радници из области индустрије и грађевинарства, потом у производњи обуће, одеће, контролама, оправкама, продаји возила....

Примера ради, у акцији у јулу прошле године откривено је у једном дану 440 лица која су радили на црно, јер је тада била сезона у грађевини.

"Желели смо да покушамо да кроз акцију "Стоп раду на црно" пробудимо свест код људи јер има доста оних који због свог лошег материјалног стања прихватају било какве услове, нису пријављени, немају осигурање", каже саговорник Тањуга.

У току прошле, а и 2017. године испоставило се да је око 30 одсто оних који су стадали на радном месту радило на црно.

Прошле године је на раду страдало 53 особа.

"Циљ наших акција није само репресија и да кажњавамо, већ да се смањи број лица која раде на црно и да их на годишњем ниивоу буде од 3.000 до 5.000 и да већима послодаваца поштује прописе и ради како треба", рекао је Ђуровић.

Када уочи проблем, инспекција рада доноси или решење о забрани рада, захтев покретању прекршајног поступка, кривичних пријава....

Ђуровић каже да је важно да сви у овим процесу раде ажурно као и да се примени адекватна казнена политика.

"На основу захтева за кривични поступак и оног што смо поднели прекршајним судовима, у буџет је уплаћено више од 246 милиона динара, а могло је и више. Да су прекршајни судови радили максимално, да је узета само средња вредност како је закон предвидео, у буџет би се слило преко четири милијарде динара. Да се ради ажурно и да сви субјекти раде посао како је закон предвидео, то би било опште добро, не само за запослене већ и за инфраструктуру, пензионере", рекао је Ђуровић.

Што се тиче повреда на раду са смртним исходом, он је рекао да је казнена политика још увек блага, односно да се још није десило да је неко добио затворску казну дужу од пет година.

Ђуровић је навео пример да је 2013. једно лице за то осуђено на казну у трајању од годину дана затвора, а друго на условну казну од годину дана, иако закон предвиђа да је у случају се докаже кривица за нечију смрт казна од две до 12 година затвора.

"Није се десило да је неко добио преко пет година, што би вероватно то било добра порука да сви треба да посвете већу пажњу безбедности радника", истакао је Ђуровић.

Динић: Србију напусти 300 лекара годишње

Тањуг

Директор Лекарске коморе Србије Милан Динић изјавио је данас да Србију напусти око 300 лекара годишње у потрази за бољим послом

Директор Лекарске коморе Србије Милан Динић изјавио је данас да Србију напусти око 300 лекара годишње у потрази за бољим послом и истакао да је неопходно предузети мере како би се спречило да у тренутку када уђе у ЕУ дође до масовног одлива лекара.

"Србија има 30.000 лекара и неки индиректни податак који ми користимо када причамо о одласку лекара јесте неки сертификат добре праксе који Лекарска комора издаје - годишње се изда око 700 тих сертификата, али половина тих сертификата се издаје за неки рад викендом који лекари обављају у БиХ и Црној Гори, а ако би могли да дамо неку слободну пројекцију говорили бисмо да негде око 300 лекара напушта земљу", рекао је Динић за РТС.

Како је рекао, неки лекари се враћају у Србију, јер одлазе на радно ангажовање по уговору на годину дана и додао да ће на предстојећем Међународном форуму Лекарске коморе Србије, на којем се расправља о актуелним темама с другим коморама из Европе, бити речи о томе како

спречити одлазак лекара.

"Да се не би догодио неки сценарио који се десио у Бугарској или Румунији, где се десио масовни одлив лекара, зато имамо и госте из Словеније који ће нам рећи какав је њихов пример, пошто код њих нема толико изражене миграције лекара и да нам дају неке савете", наводи Динић.

Према његовим речима, Србија у овом тренутку има релативно добру ситуацију, али је неопходно предузети мере да се спречи већи одлазак лекара.

"Укупни број лекара се одржава на том нивоу који је апсолутно задовољавајући. Вероватно уласком у ЕУ или снижавањем критеријума за одлазак, као што је Немачка већ урадила, ми морамо да предузмемо одређене мере", рекао је Динић.

Упитан да каже шта може да се предузме, Динић каже да мисли да су неке мере већ учињене.

"Мислим да је у овом тренутку то већ препознато, постоји већ значајно улагање у инфраструктуру и опрему што би требало да доведе до неких бољих услова рада, најављено је и повећање плата којем се сви надамо", рекао је Динић.

Поред тога, сматра он, потребно је побољшање статуса лекара у друштву.

Одговарајући на питање како Србија да конкурише земљама које могу да понуде много веће плате лекарима, Динић каже да су лекари спремни да за знатно мањи новац него што им понуде те земље, остану и раде у Србији.

"Верујем да лекари када би знали да су најплаћенији чланови друштва, с обзиром на ниво одговорности посла који раде, у крајњем случају и едукације у коју су уложили, а сви знамо колико траје школовање лекара, мислим да би то било нешто позитивно и да би то мотивисало колеге да остану", наводи Динић.

Поред тога, он истиче да је важно запошљавање младих лекара и скраћивање периода тражења посла.

Динић је оценио и да велике стручњаке у Србији има ко да замени и додаје да је обавеза целокупног друштва да се лекарима најпре омогуће услове рада.

"Прво да могу да произведу своје наследнике, а њихова обавеза је да од свих нас који смо млађе колеге препознају оне који могу да их наследе и да им пруже то знање и едукацију да би управо наставили у том смислу", наводи Динић и додаје да Србија има одличну школу медицине.

ОДБИЈЕНА ПОЛОВИНА ЗАХТЕВА ЗА ИНВАЛИДСКУ ПЕНЗИЈУ: Само двоје болесно због посла

Ј. Ж. СКЕНДЕРИЈА

На списак професионалних болести биће додато више обољења

САМО два радника су прошле године званично имала дијагнозу професионалног обољења, а у истом периоду на нивоу Фонда за пензијско и инвалидско осигурање поднето је 24.214 захтева за остваривање права на инвалидску пензију, а број позитивно решених био је 12.694. Управо то су главни разлози због чега се приступило промени Правилника о утврђивању професионалних обољења и додато му је још девет нових болести.

Из Министарства за рад наглашавају да се предлог односи на допуну у делу који обухвата болести проузроковане хемијским и физичким дејством, као и у делу који се односи на болести плућа. Такође, предложено је да се допуне поједини постојећи описи послова и радних места на

којима се појављују већ утврђене професионалне болести, као и услови за признавање болести као професионалне.

- Овом задатку је било потребно приступити не само са медицинског, већ и са аспекта привреде, имајући у виду и привредне делатности заступљене у нашој земљи у којима се јављају професионалне болести - кажу у Министарству за рад. - Допуна ће се урадити у складу са листом Међународне организације рада.

У ПИО фонду наглашавају да је последњи Правилник донет још 2003. године, а да ће нови уместо досадашњих 56 садржати листу од 65 професионалних болести. У раду радне групе која је припремала ову листу учествовали су представници Министарства здравља, синдикати, послодавци, представници ПИО фонда, Републичког фонда за здравствено осигурање и Управа за безбедност.

Према речима Светлане Кецојевић из Уније послодаваца најважнија ствар је то што ће листа професионалних обољења убудуће бити полуотворена, што значи да ће на постојећи списак по потреби моћи да се додају нове дијагнозе.

- Уколико лекар медицине рада утврди да је до неке болести дошло као последица одређеног посла, онда ће моћи да се и то обољење дода на листу - каже она. - На списку су остала сва обољења која су и до сада била, њих 56, али без обзира на то, све оно што не може да се дефинише као болест, односно не може да се докаже да је дошло до одређених оштећења код радника на послу, неће бити проглашено професионалном болешћу.

Кецојевић сматра да тек сада следи велики посао, јер треба утврдити неопходне мере које ће се предузимати како запослене професионално обољење не би отерало у пензију, већ би их заштитило на време, а послодавац га на основу дијагнозе пребацио на друго радно место.

ПРОЦЕНА ДИЈАГНОЗЕ НА ЧЕТИРИ АДРЕСЕ

ПРАВИЛНИК прописује да се за вештачење медицинских чињеница чији је узрок професионална болест, поред одређене медицинске документације, прилаже и експертиза Института за медицину рада Србије "Др Драгомир Карајовић - Београд", Завода за здравствену заштиту радника Нови Сад, Завода за здравствену заштиту радника Ниш, односно Института за медицину рада Војномедицинске академије, израђена у складу са актом о утврђивању професионалних болести.

Истраживање: Трећина регистрованих медија неактивна

Бета

"Део дигиталних медија је у сивој зони, положај запослених је нетранспарентан, а власништво нејасно", један је од закључака истраживања Синдиката новинара Србије

У Србији је регистровано 2.500 медија, али је 30 одсто њих неактивно, показало је истраживање које је спровео Синдикат новинара Србије (СИНОС) уз подршку Међународне федерације новинара (ИФЈ).

У прилог тој чињеници, како су навели из СИНОС-а, је податак да су упитник за потребе истраживања о дигиталним медијима послали на 593 адресе, а да је одговор стигао из 64.

"Део дигиталних медија је у сивој зони, положај запослених је нетранспарентан, а власништво нејасно", један је од закључака истраживања.

Додаје се да су власници дигиталних медија углавном одбијали да саопште број запослених и висину плата.

Како су утврдили, ниске плате, несигуран рад и непостојање колективних уговора, осим за запослене у РТС и РТВ, основне су карактеристике рада у дигиталним медијима.

Додаје се да су власници дигиталних медија углавном одбијали да саопште број запослених и висину плата.

Како су утврдили, ниске плате, несигуран рад и непостојање колективних уговора, осим за запослене у РТС и РТВ, основне су карактеристике рада у дигиталним медијима.

Реакције синдиката на тврдње Александра Вучића о платама у здравству

Плате медицинских сестара 30 одсто мање него 2009. Године

Пише: М. Обрадовић

Прекјучерашњи наступ председника Србије Александра Вучића на ТВ Прва направио је узбуну у редовима медицинских сестара.

Наиме, председник је изнео податак да медицинске сестре са вишом школом имају плату 54.775 динара, а са средњом школом 50.446 динара. Уз то Вучић је поентирао рачуницом да су сада плате медицинских сестара 20 одсто веће (реално и номинално) него пре смањења плата 2014. године када су биле 45.000 и 42.000 динара.

Радица Илић, председница Синдиката медицинских сестара и техничара Србије, каже за Данас да јој се телефон усијао од позива чланова синдиката поводом председничког ТВ гостовања.

„Ја сам фасцинирана информацијом да је плата 55.000 динара. Ко председнику даје те информације које немају везе са стварношћу. Верујем да да му неко даје погрешне податке и да не смеју да му кажу колико је лоше“, резигнирана је Илић.

Према њеним речима, плата медицинске сестре у примарној заштити са 30 година радног стажа је 38.000 динара. Плата сестре са вишом школом са свим додацима је 51.000 динара.

„То се односи на зараду, када се помножи основица са коефицијентом. Не причамо о привилегованим и подобним који добијају стимулације. Волела бих да негде седнем са председником па да му покажем платне листиће сестара из свих делова Србије, а волела бих да видим и две сестре са платама које је он споменуо“, каже она.

Она такође истиче да је синдикат правио анализе и да су утврдили да им је реална вредност плате у еврима данас 30 одсто мања него 2009. године.

Вучић је најавио и још једно повећање плата медицинским сестрама од 10 одсто, мада није прецизирао када. Радица Илић сматра да се то односи на следећу годину.

Она каже да плата јесте трагична, али да су услови неиздрживи.

„Право стање ствари је да је нама, сестрама, јако лоше и ствари се погоршавају. По законским прописима сестру могу да шаљу на два, три различита места само ако управа одлучи да на једном није довољно искоришћена. Сестра ради све.

Медицинска сестра у стационару у Свилајнцу прво подели терапије, па онда дели оброке“, објашњава она додајући да је то важан разлог зашто медицинско особље одлази у иностранство. Како она каже у Немачкој имају по три пацијента, а овде по 25 пацијентата

долази на једну сестру. „На клиници за неурохирургију једна сестра се брине о 36 пацијената“, закључује она.

Према проценама, Србију годишње напусти између 1.000 и 2.000 здравствених радника тражећи бољу плату и боље услове у Европи, највише Немачкој.

Зоран Илић, председник Гранског синдиката здравства и социјалне заштите „Независност“ каже да ће још горе бити када и друге европске земље попут Немачке отворе границе за здравствене раднике.

„Немачка процентуално још и најмање тражи здравствених радника. До 2020. године очекује да ће ЕУ бити потребно милион здравствених радника. То је проблем за све земље у окружењу, не само за Србију“, каже Илић.

Он истиче да су они још прошлог септембра тражили да се прво укине смањење од 10 одсто на плате, па тек онда повећају за 15 одсто, да би у реалном износу биле за око 20 одсто веће него 2014. године.

„Сада плате здравствених радника нису 20 одсто веће него пре пет година“, тврди он. Илић се осврнуо и на изјаву председника да треба да стигнемо Румунију по платама у здравству.

„Румунија је прошле године нагло повећала плате како би зауставила егзодус здравствених радника. Мислим да није реално да за годину-две плате буду 700-800 евра колике су Румунији. Са овим привредним растом, индустријом, трговином, тешко“, сматра Илић.

ПОЛИТИКА ONLINE

Пензионерима додатак од пет одсто остаје до новембра

Аутор: Јасна Петровић-Стојановић

Већина пензионера с најнижим примањима очекивала је да ће с јануарским чеком добити пензије веће за још пет одсто

Пензионери с примањима до 34.000, који су недавно добили први део јануарске пензије, били су изненађени када на свом исечку нису видели додатно повећање уз пензију од пет одсто. Очекивали су да ће после усклађивања од пет одсто, које су добили за октобар и новембар, од децембра примити још једно увећање од пет одсто и да ће то заправо бити повећање на повећање. Уместо тога, на чеку пензионера с најнижим примањима стоји ставка „разно“, која их је додатно збунила.

Пензионерка З. Милановић из Београда, која се јавила нашој редакцији, каже да је пре октобарског повећања примала половину пензије од 13.920, те да је с корекцијом добила 14.617 динара, те да исто толико прима и сада, дакле, да од јануара нема нових пет одсто уз пензију. Њена исписница Д. Пилчевић, из Земун поља, жали се на исти проблем. Објашњава да је пре првог повећања у октобру 2018. примала 13.235, а с повећањем 14.215 и да од тада стално добија исти износ.

У пензионерским удружењима и савезима признају да и сами покушавају својим члановима да објасне да нема никаквог повећања од пет одсто и да ће им пензије које су добили у октобру и новембру прошле године бити исте до новембра ове године, до када важи уредба, само што ће им на пензијском исечку под ставком „разно“ писати уз пензију пет одсто. Дакле, пензионерима пензија остаје иста, само се мења тај износ под разно и тих пет одсто не улази у основицу за обрачун пензије. То, практично значи да ће, када влада одлучи по којој ће формули од наредне године усаглашавати пензије, прво повећање бити на износ пензије од октобра 2018. Додатак уз пензију од пет одсто се тада неће узимати у обрачун.

У Министарству рада објашњавају да је половином децембра 2018. године влада донела Уредбу о исплати новчаног износа као увећања уз пензију за целу 2019. годину, чиме је продужена исплата новчаног износа као увећања уз пензију свим пензионерима чија је пензија до 34.003,9 динара.

Конкретно, пензионерима чија пензија за октобар и новембар 2018. године била до 26.643,75 динара, исплаћени су новчани износи као увећање уз пензију у висини од пет процената, а пензионерима чија је пензија била од 26.643,76 до 34.003,9 динара, исплаћени су новчани износи као увећање уз пензију у висини разлике између исплаћене пензије за септембар увећане за пет одсто и износа припадајуће пензије по закону, истичу у Министарству рада.

Ово практично значи да је овим пензионерима укупно примање за октобар (пензија и новчани износ) било за пет процената веће од износа пензије исплаћене за септембар 2018. године. Влада је, објашњавају, донела Уредбу о условима, висини, обухвату корисника пензија и динамици исплате новчаног износа као увећања уз пензију, која је ступила на снагу 27. октобра 2018. године. Тим документом је прописано да ће корисницима старосне, превремене старосне, инвалидске и породичне пензије, чија висина за месец октобар и новембар 2018. године износи до 34.003,9 динара, бити исплаћен новчани износ као увећање уз пензију.

Оно што је важно, истичу у Министарству рада, јесте да су овај износ пензионери примили уз октобарску и новембарску пензију, које су исплаћене у новембру и децембру, а износ повећања уз пензију је посебно исказан.

Изменама и допунама Закона о ПИО, чланом 207-а, прописано је да се корисницима старосне, превремене старосне, инвалидске и породичне пензије, у условима постојања фискалног простора, примања могу повећати исплатом новчаног износа као увећања уз пензију, зависно од економских кретања и финансијских могућности републичког буџета, при чему средства за ове намене не могу бити виша од 0,3 одсто БДП-а на годишњем нивоу. Услови, висина и динамика исплате овог новчаног износа, како је прописано, утврђују се актом владе, средства се обезбеђују из буџета Србије, изузев за октобар и новембар ове године, када средства обезбеђује фонд, док обрачун и исплату износа врши фонд уз пензију, закључују у ПИО фонду.

Нека се припреми „Петрохемија”

Аутор: Маријана Авакумовић

Тендер за продају панчевачке фабрике биће расписан током ове године. Окончање преосталих 88 приватизација очекује се до 2020. године, кажу у Министарству привреде

Тендер за продају панчевачке „Петрохемије” по свему судећи неће бити расписан до краја овог месеца, као што је очекивано и раније најављивано. Министарство привреде планира да распише јавни позив за приватизацију у току 2019. године, али не наводи ближе одреднице да ли ће то бити у првом или другом полугодишту.

Надлежни из овог министарства уверавају да је образована радна група са намером да реши статус предузећа из хемијског комплекса. Она, како кажу, континуирано разматра могуће моделе приватизације, прати актуелна кретања на тржишту петрохемијских производа, као и само пословање „Петрохемије”.

– Предуслов за објаву јавног позива јесте да предузеће, субјект приватизације, достави потребну документацију, првенствено процену фер тржишне вредности имовине, обавеза и капитала са стањем на дан 31. децембар последње пословне године – кажу у Министарству привреде за „Политику”.

Од мисије Међународног монетарног фонда, која инсистира да тендер буде расписан (јер се држава на то обавезала у потписаном Меморандуму) и која је пре две недеље боравила у Београду, ништа конкретно нисмо чули. Осим да „тим ММФ-а подржава планове власти да се одлучно крене у приватизацију Петрохемије”. Синиша Мали, министар финансија, током протекле посете ММФ-а у октобру прошле године поводом прве ревизије новог програма „чуваркућа”, изјавио је да процес приватизације панчевачке фабрике почиње крајем фебруара 2019. године.

На јавни позив за прикупљање писама о заинтересованости, који је Министарство привреде расписало у марту 2017., ниједна компанија није одговорила. У међувремену је могло да се чује да су пожељни купци Казахстанци, Руси и Азербејџанци, односно компаније из држава које немају проблем са ценом нафте. У Министарству привреде објашњавају да сва обраћања потенцијалних инвеститора Министарству привреде, пре расписивања јавног позива, немају обавезујући карактер, односно не обавезују инвеститоре да се пријаве на тендер.

Љубодраг Савић, професор Економског факултета, каже да у овом тренутку очигледно нико није заинтересован да купи панчевачку фабрику. Без обзира на то што је унапредила технологију „Петрохемија” припада кругу прљавих индустрија.

– Тешко да неко из Европске уније може да буде заинтересован за њу управо због те прљаве технологије. Најприродније је да то буду Руси, зато што сарађују са „Петрохемијом”, али они не исказују интерес да је купе – сматра Савић.

Он каже да „Петрохемија” има историјске губитке, али не прави текуће губитке, тренутно добро ради и држава је не дотира из касе.

– Држава покушава да пронађе неки модел стратешког партнерства, као што је то урађено са РТБ „Бором”. Ако нема на видуку озбиљнијег купца једино решење је одржавање статуса кво. Она тренутно држави није на терету. У случају да нафта драстично поскупи и предузеће почне да прави губитке неће ништа друго преостати него да је ликвидира или да отвори стечај, као што је то урађено са „Азотаром” – каже професор Економског факултета.

Панчевачка фабрика је изашла из стечаја, а кроз унапред припремљен план реорганизације јој је отписано 47,7 одсто или 36.937 милиона динара дуга. Преостала 52,3 одсто обавеза конвертовано је у акције предузећа. Надзорни одбор те компаније саопштио је пре неколико дана да је прошле године приход компаније био 39,4 милијарде динара, а бруто профит 917 милиона динара.

– Нето резултат је лошији у односу на бизнис план због промена на „петрохемијском тржишту” – оцена је Надзорног одбора која је објављена у компанијском „Информатору”.

Панчевачка фабрика јесте под редним бројем један на списку за приватизацију, али није једина. На сајту Министарства привреде таквих је укупно 88 предузећа (пре четири године било их је 560). За три предузећа јавни позиви су у току, а за преостала се раде анализе.

– Од значајнијих предузећа, чија се приватизација очекује у 2019., свакако је Саобраћајно предузеће „Ласта”. Очекује се и окончање приватизације ФАМ-а путем продаје имовине заинтересованом партнеру, као и да кинески инвеститор заврши преузимање фабрике аутобуса Икарбус – наводе у Министарству привреде.

За ову годину планирано је расписивање тендера и за МСК из Кикинде, који такође добро послује, али је и други поновљени тендер проглашен неуспешним у августу прошле године. На списку су и: „Јат техника”, „Јат апартмани”, издавачке куће „Рад” и „Просвета”.

– Предузећа су дужна да ураде процену фер тржишне вредности имовине, обавеза и капитала са стањем на дан 31. децембар последње пословне године, после чега ћемо размотрити објаву јавног позива за продају. Рок за приватизацију није законски орочен (изузев за друштвени капитал, за који је рок истекао 31. децембра 2015. године) – кажу у Министарству привреде и наводе да очекују окончање приватизације до краја 2020. године.

Штрајкују због тешких услова рада

Аутор: Ана Вуковић

Запослени, чланови синдиката „Независност”, примају само хитне случајеве. – Радници који не штрајкују могу да пружају уобичајено све услуге и да одговарају захтевима странака

Тешко финансијско стање запослених, нагомилани нерешени проблеми, непостојање сарадње са Секретаријатом за социјалну заштиту, увећан обим посла а недовољан број извршилаца, тешки услови рада, повећан ризик за безбедност и здравље запослених... само су неки од разлога који су припаднике синдиката „Независност” Градског центра за социјални рад навели да ступе у штрајк. Синдикална организација која окупила око 550 чланова пре два дана решила је да обуставом рада заштити права запослених, а док њихов протест траје поштоваће се минимум процеса рада.

Зато јуче око поднева, пред зградом једног од одељења овог центра ништа није упућивало на то да је у току било каква ванредна ситуација. Корисници су улазили и излазили, а запослени су их чекали на радним местима.

– Нико од суграђана којима је потребна хитна услуга неће бити враћен, док ће они чија ситуација није ургентна морати да сачекају. Ипак је реч о штрајку – рекао нам је један од запослених.

Незадовољни радници поштују Статут Центра, што значи да редовно долазе на посао, а у сваком од одељења су по два социјална радника, по један правник, педагог и психолог. Они раде хитне послове збрињавања корисника, неодложне интервенције и услуге, а обезбеђена је и заштита од насиља у породици, 24-часовна приправност и интервенције. Ради и Одсек за финансијско-рачуноводствене послове који, као и обично, исплаћује, на пример, једнократну новчану помоћ.

Не раде се захтеви за смештај у домове старих, поверавања малолетне деце, признавање права на туђу негу, старатељска заштита... Запослени који не штрајкују могу да пруже сва права и услуге и да раде по захтевима странака.

У Градском центру за социјални рад наглашавају да нису сви запослени у овој установи прогласили обуставу рада. Они напомињу да је синдикат „Независност” један од два репрезентативна синдиката запослених, а да већински „Синдикат запослених у социјалној заштити Градског центра” не штрајкује.

– Процес рада у Градском центру за социјални рад функционише и сви грађани који нам се обрате добиће адекватну помоћ – истичу у овој установи.

Они додају да је у току прошле недеље директорка Градског центра за социјални рад разговарала са представницима синдиката. Тврде да је на том састанку постигнут споразум у вези са штрајкачким захтевима према послодавцу.

– Било би потпуно неозбиљно с наше стране да смо одустали од уласка у штрајк на основу разговора. И секретаријат нам је дан пред почетак штрајка послао свој предлог који није био орочен. Ми смо расположени да договоримо како ћемо да решимо ситуацију и то како ће они да одговоре на наше захтеве, али све то мора да буде озбиљно, професионално и орочено, као и да се зна начин извршења обавеза – кажу, међутим, у штрајкачком одбору.

Запослени, истичу, имају лоша искуства из претходних штрајкова. Обећања су остајала само мртво слово на папиру, а закон, додају, предвиђа да је неиспуњење захтева разлог за нови штрајк.

– Замислите да Градски центар са више од 17 одељења улази у поновну организацију штрајка и обуставу рада. Да ли је то у интересу корисника?! Све време које нам послодавци узму да бисмо ми заштитили законом призната права јесте време које су одузели угроженим корисницима и њиховој заштити. И нама се посао гомила, и опет ћемо ми морати да све то одрадимо. Жао нам је корисника који ипак морају да имају разумевања јер ако је нама боље, имамо довољно извршилаца, бољу организацију посла, плаћају нам се накнаде... онда ћемо и њима моћи да пружамо квалитетнију услугу – поручују чланови штрајкачког одбора.

На самој ивици штрајка запослени Градског центра за социјални рад били су после два трагична убиства у два њихова одељења. Али, чаша њиховог стрпљења преливена је тек недавно, када им нису исплаћени трошкови за превоз од посла до куће за фебруар, а неким њиховим колегама ни за јануар. У међувремену, та накнада је регулисана, али остали су захтеви попут исплате потраживања по основу приправности и двадесетчетворочасовне доступности у претходне три године, већег броја извршилаца, обезбеђивања систематских лекарских прегледа и службених легитимација, побољшања услова рада у појединим одељењима, редовне исплате јубиларних накнада...

Пензионери попуњавају рупе на тржишту рада

Готово све европске државе имају проблем недостатка радне снаге и настоје разним мерама да привуку раднике из других земаља, а најлакше то чине великим платама.

Пошто радна снага иде за већим платама, на домаћим тржиштима све је присутнији недостатак радника одређених профила.

То је био један од основних разлога зашто су неке државе одлучиле да позову пензионере да попуне „рупе” на тржишту рада. Позив пензионерима који желе поново да раде упутиле су Мађарска, Словенија и Хрватска, и то након што су спровеле економска истраживања међу најстаријима која су показала да петина њих жели поново да се запосли. Неки то желе због мале пензије, а има и оних – поготово занатлија – који сматрају да и након пензионисања могу још увек добро и квалитетно да раде.

Да би се пензионери вратили на тржиште рада, владе поменутих држава донеле су мере које доносе повластице послодавцима који запосле оне који су већ у пензији, а могу да буду квалитетна радна снага. Такви потези, судећи по извештајима који стижу из тих држава, већ су дали резултате јер је неколико хиљада пензионера већ почело да ради.

360.000 пензионера прима мање од 15.000 динара

Неспорно је да има и пензионера у Србији који раде и након пензионисања, али не постоје прецизни подаци о њиховом броју. Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање само на основу поднетих захтева за поновно одређивање износа пензија по основу накнадно оствареног стажа – јер на то имају законско право – процењује да је у протекле две године таквих пензионера било око два одсто од укупног броја пензионисаних, односно нешто више од 34.000. Међутим, у тим подацима нема оних пензионера који раде на црно, а то најчешће чине радећи као обезбеђење у приватним фирмама или на градилиштима, као грађевински и

сезонски радници, пекари, продавци, возачи... Те и сличне послове они раде за знатно мање новца него што би то чинили легално запослени радници јер су принуђени на то да допуњавају кућни буџет када већ с пензијом не могу да саставе почетак и крај месеца.

34.000 пензионера сада легално ради

По оцени председника Синдиката пензионера „Независност” Милоша Грабунуије, да би легалним упошљавањем пензионера надокнадила недостатак радне снаге на тржишту рада, Србија је најпре требало да направи озбиљан пројекат за то, а пре свега реши проблем да се радницима који су још у радном односу доприноси обрачунавају према стварној заради. Тек онда, како истиче, може се говорити о запошљавању пензионера.

– Међу пензионерима има оних који би и те како били корисни послодавцу – наравно, мислим на оне који су раније отишли у пензију, узимајући, рецимо, отпремнину, а не на инвалидске – објаснио је Грабунуија. – Треба знати да у Србији има око 360.000 пензионера који примају мање од 15.000 динара месечно и око пола милиона оних с мање од 25.000.

За инвалиде другачија правила

Инвалидски пензионери могу радити само по уговору о делу. Када поново буду обухваћени системом осигурања, Фонд ПИО им обуставља исплату пензија, позива их на контролни преглед, на којем лекар може да им потврди или промени налаз, оцену и мишљење о радној способности, што зависи од општег стања и способности пензионера. Управо та одредба Закона о ПИО о обустављању пензија инвалидским пензионерима уколико поново почну да раде – јер су право на ову категорију пензије и остварили због процене да нису способни да раде – доводи до тога да највећи део њих ради на црно јер су у пензију отишли знатно раније од радника који су морали да одраде цео радни век и стигну до 65. године живота.

Иначе, по српском Закону о пензијском и инвалидском осигурању, пензионери из категорије старосних могу се запослити по уговору о раду, уговору о делу, ауторском уговору, вратити се у систем осигурања без ограничења и уз све то примати пензију. Када је реч о здравственом осигурању, пензионер се изјавом изјашњава о томе да ли жели да користи здравствено осигурање по основу пензије или да му допринос обрачунава и плаћа послодавац. У случају да одлучи да остане на осигурању по основу пензије, послодавац има толико мање издатака за њега. Међутим, само у случају да пензионер одабере да му здравствено осигурање плаћа послодавац стиче право на боловање, док у случају да је остао на пензионерском то право нема. Такође, по Закону о ПИО, право на поновни обрачун пензија имају они пензионери којима су најмање годину били уплаћивани доприноси на основу накнадног радног ангажовања.

Љ. Малешевић